

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2023-631

4.9.2023

Tryg Forsikring NUF

Bygning - innbo (kombinert)

Vannskade på garasje som følge av byggearbeid på naboeiendom – fal. § 8-5 annet ledd.

Det oppstod skade på sikredes garasje etter at kommunen oppførte et bygg bak sikredes eiendom. Sikrede meldte skaden inn til foretaket i 2011. Foretaket avsto erstatning under henvisning til at det ikke var sannsynliggjort en dekningsmessig skade. Sikrede brakte saken mot kommunen inn for domstolen, og i 2023 ble kommunen dømt til å utføre rettetiltak på eiendommen hennes. Spørsmålet om kommunen var erstatningsansvarlig for skadene på garasjen ble imidlertid ansett som foreldet. Sikrede meldte skaden på garasjen på nytt til foretaket den 2.2.23, siden det nå var klarlagt at kommunens byggeaktivitet hadde forårsaket skaden. Denne gangen avsto foretaket erstatningskravet blant annet med begrunnelse i at klagefristen var utløpt. Nemnda kom til at klagefristen var oversittet og viste til at sikrede taper sitt krav om fristen oversittes, selv om det opprinnelige avslaget er gitt på feil grunnlag.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning etter skade på garasje og spørsmål om klagefristen i fal. § 8-5 annet ledd er oversittet.

Sikredes bygningsforsikring omfatter bl.a.:

2.3 UTSTRØMMING ELLER INNTRENGNING AV VANN, VÆSKE ELLER PULVER

Følgende er dekket

(...)

Skade som følge av plutselig inntrengning:

- fra utvendige rør
- gjennom åpning eller utetthet på grunn av annen dekningsmessig skade
- direkte fra terreng ved nedbør, snøsmelting eller kjøving, og det medfører frittstående vann over laveste gulv.

Unntak

- skade ved at vann, væske, snø eller annen nedbør trenger inn i bygningen på annen måte enn angitt over
- skade som følge av vann fra tak, takrenne og utvendige nedløp fra tak
- skade ved kondens, sopp eller råte, uansett årsak
- skade på gulv, vegger, tak og dører i våtrom som følge av at disse ikke er vanntette.

(...)

2.6 PLUTSELIGE SKADETILFELLER

Følgende er dekket

Plutselige skader

Unntak

Skade som følge av:

- mangelfull eller sviktende fundamentering, setninger i grunnen, jordtrykk, frost og tele
- materialfeil, feil eller svakheter ved konstruksjonen og feilmontering
- slitasje, tæring og elde
- (...)

Under oppføring av et kommunalt bygg i en skråning like bak sikredes boligeiendom i 2009 ble det boret energibrønner ned i fjellet. Vinteren 2010 kom det mye vann inn i sikredes garasje, og garasjen og en mur ble skadet. Sikrede tenkte først at dette var et engangstilfelle som følge av spesielle værforhold.

Sikrede meldte skaden inn til Tryg Forsikring (heretter foretaket) i 2011. Foretaket engasjerte en takstmann (A) for å avdekke skadeårsaken. Av skaderapporten fremgikk følgende:

Skade på grunnmuren i garasjen skyldes overveiende sannsynlig jordtrykk. Sig i gangsti med steinlagt (belegningsstein) utenfor garasje skyldes utvasking av finmasser som brukes til underlag for belegningsstein.

Foretaket avsto erstatning den 17.10.11 med begrunnelse i at det ikke var sannsynliggjort en skade som var omfattet av forsikringen. I avslagsbrevet informerte foretaket om sikredes klagemuligheter:

Din klagemulighet i Tryg Forsikring

(...)

Du har mulighet til å klage hvis du er uenig i selskapets avgjørelse. Du vil raskest få en ny vurdering ved å kontakte avdelingen som behandlet din forsikringssak. I klagen er det viktig at du får tydelig frem hva du er uenig i, og eventuelle nye opplysninger av betydning for saken. Vennligst merk henvendelsen "Klage".

Fristen for å klage på selskapets avgjørelse

Hvis du vil klage på forsikringsselskapets avgjørelse, må du i henhold til forsikringsavtalelovens paragraf 8-5, fremsette krav om nemndbehandling senest innen 6 måneder. Fristen starter fra den dag du mottar dette brevet. Du kan også anlegge sak ved domstolene innen samme frist.

Fristen løper ikke mens en klage er til behandling i Tryg Forsikring. Fristen stanser når skriftlig klage er postlagt/sent og starter igjen fra og med den dag du mottar selskapets avgjørelse.

Du mister retten til erstatning hvis du ikke klager innen fristen går ut.

Sikrede tok opp saken med kommunen ved flere anledninger. Hvert år svarte kommunen at skaden skyldtes dårlig drenering rundt garasjen.

Sikrede brakte saken inn for domstolen. I dom av 2023 tok retten til følge hennes påstand om at kommunen pliktet å utføre rettetiltak på eiendommen hennes. Spørsmålet om kommunen var erstatningsansvarlig for skadene på garasjen, samt utbedring av kantmuren, ble imidlertid ansett som foreldet.

Sikrede meldte skadene på garasjen og kantmuren på nytt til foretaket den 2.2.23, siden det nå var klarlagt at det var kommunens byggeaktivitet som hadde forårsaket skadene. Foretaket engasjerte en ny takstmann (B). Av skaderapporten fremgikk følgende:

Telehiv og forskyvninger i terrenget har ført til skader i garasjens konstruksjon. Årsaken til at det har oppstått telehiv er vanntilførsel fra et punktert grunnvannsbasseng. Konflikt knyttet til skadeårsaken har pågått siden 2011. Det foreligger dom som ansvarliggjør (X) kommune i forholdt til skadeårsaken. Det er overveiende sannsynlig at skaden har utviklet seg over tid.

Foretaket avsto erstatning den 22.2.23 med begrunnelse bl.a. i at klagefristen var utløpt. Sikrede var uenig og klaget saken inn for Finansklagenemnda den 7.3.23.

Sikrede krever dekning for skadene og anfører at disse er omfattet av forsikringen. Hun bestrider at klagen er fremsatt for sent. Det var først i 2023 at det ble klarlagt at det var kommunens aktivitet som hadde forårsaket skadene. Hennes nabo fikk tilsvarende skader og fikk dekket dette under sin forsikring.

Skadene på eiendommen har ikke kommet over tid. Skadene er kommet i forbindelse med de store vanninnstrømmingene i årene 2011, 2013, 2016 og 2018. I løpet av nesten 30 år fra da eiendommen ble bebygd og fram til 2011, oppstod det ingen skader. Skadene må derfor anses som plutselige.

Forsikringsforetaket avviser ansvar og anfører prinsipalt at fristen for å klage saken inn for Finansklagenemnda er utløpt, jf. fal. § 8-5. Klagen til Finansklagenemnda ble fremsatt i 2023, dvs. lenge etter at klagefristen var utløpt. Subsidiært anfører foretaket at det ikke er sannsynliggjort skader som ville gitt erstatning etter de vilkår som var gjeldende på skadetidspunktet. Forsikringen dekker "plutselig" skade. Selv om kommunen er funnet ansvarlig for å rette forhold som medførte skade på sikredes eiendom, så er det ikke dokumentert at skadene inntraff plutselig, slik forsikringsvilkårene krever.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for å dekke skade på eiendom, herunder om klagen til Finansklagenemnda er for sent fremsatt, jf. fal. § 8-5 annet ledd.

Nemnda ser først på spørsmålet om klagefristen i fal. § 8-5 annet ledd (slik den lød før 18.2.22) er oversittet:

Avslår selskapet et krav om erstatning helt eller delvis, mister sikrede retten til erstatningen dersom ikke sak er anlagt eller nemndbehandling krevd (...) innen seks måneder etter at sikrede fikk skriftlig melding om avslaget. Meldingen må angi fristens lengde, hvordan den avbrytes og følgen av at den oversittes. (...)

Sikrede meldte om skader på garasje og mur i 2011. I avslagsbrev datert 17.10.11 informerte foretaket om klagemuligheten for Finansklagenemnda:

Hvis du vil klage på forsikringsselskapets avgjørelse, må du i henhold til forsikringsavtalelovens paragraf 8-5, fremsette krav om nemndbehandling senest innen 6 måneder. Fristen starter fra den dag du mottar dette brevet. Du kan også anlegge sak ved domstolene innen samme frist.

Fristen løper ikke mens en klage er til behandling i Tryg Forsikring. (...)

Du mister retten til erstatning hvis du ikke klager innen fristen går ut.

Ordlyden i klageinformasjonen tilfredsstiller lovens formkrav ved at foretaket opplyste om fristens lengde, hvordan den avbrytes og konsekvensen av at den oversittes. Fristen for å klage saken inn for Finansklagenemnda utløp dermed den 17.4.12.

Klagefristen regnes som en materiellrettslig foreldelsesregel, jf. HR-2021-2404-A og Rt-1997-168. Dette betyr at sikrede taper sitt krav om fristen oversittes. Dette gjelder selv om det opprinnelige avslaget er gitt på feil grunnlag, jf. Rt-2001-1457 og for skadeforsikring også FinKN 2014-220. Det har heller ingen betydning om foretaket behandler kravet på nytt etter ny skademelding om det allerede er foreldet.

Klagefristen utløp som nevnt den 17.4.12. Sikrede klaget saken inn for Finansklagenemnda den 7.3.23. Dette er 11 år etter klagefristens utløp. Fristen iht. fal. § 8-5 (2) er dermed oversittet.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Lars Enger Barnholdt (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).